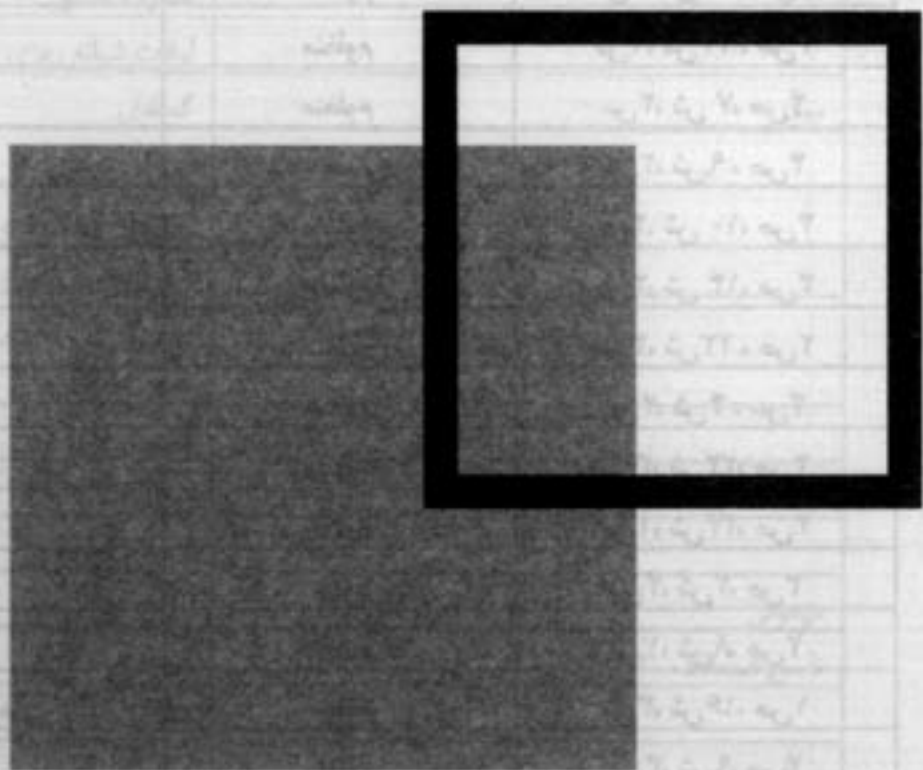

مدیر مسئول
محمود پایدار
دین ۱۵ اردش
شهر پور ۳۱۱

پیکار

برگی از اسناد جریده پیکار چاپ برلین

آیدا سعیدی

شماره پیکار و تفتیش منازل گردانندگان آن را صادر می نماید، ولی از آنجا که چنین حکمی در قانون جزای ایران در آن زمان وجود نداشت، خود به خود طرح محاکمه گردانندگان نشریه پیکار بر هم خورده و پیکار بدون وقفه دوباره منتشر شد. بر اثر فشارهای مجدد ایران، دولت آلمان به خاطر جلوگیری از تیرگی روابط ایران و آلمان به اخراج مرتضی علوی، که از نظر دولت ایران گرداننده اصلی این نشریه بود، اقدام می نماید. پیکار سپس توانست تا ۲۳ شماره در آلمان و اتریش منتشر شود. دوره دوم انتشار پیکار با روشی به مراتب تند و تیزتر به صورت پلی کپی در وین (اتریش) آغاز شد که به نظر می رسد در اینجا نیز عمر کوتاهی داشته و محمود پایدار مدیر دوره دوم آن توانست آن را تا بیشتر از سال ۱۳۱۱ش انتشار دهد. آنچه در پی می آید برگه

نشریه پیکار نشریه زیرزمینی تندرویی بود که در میان دانش آموختگان ایرانی مقیم اروپا در سال ۱۳۰۹ شمسی (۱۹۳۱ میلادی) در برلین پایتخت آلمان منتشر می گردید. این نشریه توسط «جمعیت جمهوری طلبان ایران» در اروپا منتشر می شد. مدیر آن کارل ورنر Karl Werner از کمونیست های آلمانی و گردانندگان آن دانشجویان ایرانی مقیم برلین مانند امامی، یزدی زاده، بهرامی، ابوالقاسم ذره، مرتضی علومی و غیره . . . بودند. این نشریه که در میان نشریات ایرانی خارج از کشور از تندروترین و هتاک ترین نشریات زمان خویش بود، به علت تفکرات مارکسیستی و لنینیستی با دو گروه در ایران به مبارزه جدی می پرداخت: نخستین ستیزش با رژیم رضاخان و افراد دربار او چون تیمورتاش، داور (وزیر عدلیه) و دادگر رئیس مجلس بود. و برای برهم زدن خفقان موجود در این دوره به مبارزه قلمی با ملاکین و درباریان می پردازد. متأسفانه در این نشریه هیچانی و احساسی، به خاطر تحلیل های تئوریک گردانندگان آن، علیه روحانیت کلیسا که مدافع روابط استعماری و بهره کشی طبقه سرمایه دار بودند، و به تبع آن به ستیز با روحانیت شیعه نیز می پرداختند. سفارت شاهنشاهی طی گزارشی جلوگیری از ورود آن به ایران را پیشنهاد می کند و در همان آغاز کار، تیمورتاش وزیر دربار و محمدعلی فرزین وزیر مختار ایران در برلین، اقدامات لازم جهت توقیف نشریه پیکار را به عمل می آورند. سرانجام در ۲۰ مارس ۱۹۳۱ محکمه قضایی آلمان به موجب مواد ۹۴ و ۹۸ قانون مطبوعات این کشور، حکم توقیف دو

از اسناد نشریه پیکار است که در کتابخانه انستیتو آکادمی علوم الیاز مالار جمهوری آذربایجان موجود است.^۱

چرا پیکار در آلمان توقیف شد؟

تلاش‌های رژیم استبدادی پهلوی ساکت ننشسته به نوبه خود در جراید صدای مخالفت خود را بلند نموده و با زبان آشکار نمودند. واقعه توقیف پیکار و تبعید یک محصل انقلابی برای ما یک توفیق اجباری شد که تمام جراید آلمان به مسئله ایران توجه نموده و در این موقع ما توانستیم شمه‌ای از اوضاع امروزی و رژیم استبدادی و هویت شخص رضاخان را در جراید کارگری و آزادی خواه آلمان منتشر نماییم. اگر حکومت رضاخان تصور می‌نماید که به این وسایل می‌تواند از جنبش انقلابی ملت زحمتکش ایران جلوگیری نماید، اشتباه بزرگی کرده است.

گذشته آن زمانی که رژیم حکومت رضاخان در مقابل تسلط استبدادی خود هیچ مقاومت و جنبشی را مشاهده نمی‌نمود. گذشت آن روزهایی که حکومت رضاخان برای تقویت رژیم استثمار خود تمام منافع حیاتی ملت زحمتکش ایران را تسلیم امپریالیزم انگلیس می‌نمود، بدون این که با هیچ مانعی مواجه گردد. مبارزه ما تازه با حکومت استبدادی رضاخان شروع شده است و تا زمانی که توده زحمتکش ایران با سیستم استثمار و رژیم استبدادی کنونی ختم حساب ننماید، این مبارزه دوام خواهد داشت. در این مبارزه حیاتی ملت زحمتکش ایران، اوراق انقلابی یک وظیفه تاریخی را عهده‌دار هستند و بدون این که به اشکالات روزانه کمترین وقعی بگذارند، ذره‌ای از وظیفه تاریخی خود کوتاهی نخواهند نمود. زمامداران کنونی ایران این پنبه را از گوششان به در کنند که با این اقدامات می‌توانند صدای ملت زحمتکش ایران را خفه نمایند. پیکار و هر نامه انقلابی دیگر خفه کردنی نیست.

بنا به اخبار اخیر از برلن پس از توقیف روزنامه پیکار از طرف اداره پلیس برلن برای مدت شش ماه، وکیل حقوقی روزنامه مطابق قانون آلمان به محکمه عالی تمیز آلمان در لپزیک شکایت نموده و تقاضای لغو تصمیم پلیس برلن را نموده است. امیدواری می‌رود که محکمه عالی نیز به زودی شکایت مذکور را رسیدگی کرده و توقیف روزنامه را لغو خواهد نمود.

پاریس در ماه نوامبر ۱۹۳۱

حکومت استبدادی پهلوی، که در ایران زبان مردم را به زور سرنیزه بسته و ایران را مانند یک سیاه چال عمومی نموده است، سعی می‌نماید که در خارجه هم اوراق انقلابی را سرکوب نموده و عناصر انقلابی را دربدر و بی‌خانمان نماید. از بدو انتشار روزنامه پیکار تا کنون حکومت پهلوی تمام دستگاه حکومتی و نفوذ خود را در خارجه برای سرکوبی روزنامه پیکار که بی‌پروا با یک رویه شجاعانه تمام خیانت‌های رژیم ظلم و جور را فاش می‌نمود، به کار انداخته تا روزنامه مذکور را توقیف نماید. هفت ماه تمام طول کشید تا بالاخره امروز حکومت پهلوی با مساعدت پلیس آلمان برای موقت موفق به توقیف روزنامه حق‌نگار پیکار گردیده، برای این که صدای رسای پیکار را خفه نمایند. تیمورتاش معلوم الحال مسافرت به اروپا نموده هر چند روز یک مرتبه از ژنو به برلن رفت و آمد نموده در نزد مقامات رسمی توقیف پیکار و تبعید یک محصل انقلابی را مطالبه می‌نموده. انتشار روزنامه پیکار برای زمامداران کنونی ایران مانند یک تیر زهرآلودی بود که به قلب این خیانتکاران سیه روز پرتاب می‌گردید. روزنامه پیکار تنها بارقه بود که به ملت ایران، که زیر فشار استبداد و پریشانی عمومی کارد به استخوانش رسیده، روح تازه دمیده و امیدواری به یک زندگی نو و ایرانی نوین می‌داد. از این جهت هیچ مایه تعجب نیست اگر حکومت ایران انتشار پیکار را برای خود یک مسئله حیاتی و مماتی دانسته به حکومت آلمان تهدید قطع روابط نموده و حتی برای چشم زخم حکومت آلمان سفیر خود را از آلمان خواسته است. در مقابل تهدید و فشار حکومت پهلوی، مقامات رسمی جمهوری آلمان، روزنامه پیکار را برای مدت شش ماه توقیف نموده و یک محصل انقلابی را در عرض ۲۴ ساعت از آلمان تبعید کردند. خوشبختانه حتی همانطوری که ما انتظار داشتیم، جراید آزادیخواه و مخصوصاً جراید کارگری آلمان در مقابل این نوع

پاورقی:

۱. کریمی، جواد، سیاست خارجی رضا شاه در قبال نشریات ایرانی خارج از کشور، ۱۳۷۹، سال دوم، شماره ۳، ص ۲۰۵.